

تاملی در آمارهای دولتی جمهوری آذربایجان در خصوص ساخت مساجد / از ساخت مسجد تا تغییر کاربری

سایت آذری فاکت خبر: وقتی آمارهای مربوط به ساخت و تعمیر مساجد را می بینیم، تجدید حیات اسلام در جمهوری آذربایجان بعد از دوره ی شوروی را تجسم می کنیم. اما بررسی های ما چیز دیگری را نشان می دهد

گ/سرویس آذربایجان

خبرگزاری آران / سرویس آذربایجان

به گزارش آران سایت آذری فاکت خبر در مطلبی با اشاره به برخی آمارهای دولتی در خصوص ساخت مساجد جدید در این کشور نوشت: در سال های اخیر در جمهوری آذربایجان از توسعه ی اسلام و نگرش مثبت دولت به دین با آب و تاب صحبت و تبلیغ می شود. ارگان های دولتی این توسعه را در تعمیر مساجد و ساخت مساجد جدید می بینند. آمارهای گوناگونی هم در این مورد زود به زود در رسانه ها منعکس می شود. مثلاً در آمار ارایه شده در سال 2011 م. آمده است: در 8 سال اخیر در جمهوری آذربایجان 117 مسجد، یک کلیسا و یک کنیسه ساخته شده است و ده ها مسجد و نیز 4 کلیسا و 2 کنیسه تعمیر شده اند. در گزارشی که به مجلس ملی ارایه شده است، آمده است، 7 مسجد و زیارتگاه با حمایت صندوق حیدر علیف ساخته شده و یا تعمیر اساسی شده است.

وقتی آمارهای مربوط به ساخت و تعمیر مساجد را می بینیم، تجدید حیات اسلام در جمهوری آذربایجان بعد از دوره ی شوروی را تجسم می کنیم. اما بررسی های ما چیز دیگری را نشان می دهد. این بررسی را در پایتخت قدیم آذربایجان یعنی، شهر گنجه انجام دادیم. گنجه شهری است که در طول تاریخ به دینداری و معتقد بودن اهالی اش شهرت دارد.

اولین مسجدی که در این شهر در آن حضور یافتیم، مسجد **آزان** می باشد. این مسجد از مساجد قدیمی گنجه می باشد که در سال 1884 ساخته شده است. مسجد آزان به مسجد حاج عباس علی نیز معروف است و این نیز به این خاطر است که این مسجد به هزینه ی این شخص ساخته شده است. این مسجد در سال 1906 با همت و هزینه ی اهالی محله ی آزان تعمیر شده است. مسجد مزبور شاهد قیام گنجه در سال 1920 و قتل عام فجیع مردم گنجه در این سال بوده است و آثاری از اصابت توپ و گلوله را از این سال ها با خود دارد. این مسجد تا سال 1920 دایر بوده است ولی از این سال به بعد و در دوره ی بلشویک ها و کمونیست ها بسته بوده است تا این که در سال 1979 مجدداً مورد استفاده قرار گرفت.

اما متأسفانه امروزه این مسجد قدیمی و تاریخی آذربایجان به کتابخانه تبدیل شده است و به عنوان کتابخانه شماره ی 15 گنجه از آن استفاده می شود و قفسه های کتاب در آن جای گرفته اند. خانی که به عنوان متصدی این کتابخانه کار می کرد، برای عکس گرفتن از آن جا به ما اجازه نداد و گفت، به ما این دستور را از بالا داده اند.

تبدیل مسجدی قدیمی و تاریخی به کتابخانه با کدام منطق سازگار است؟ این مسجد، نمونه ای از تاریخ درخشان آذربایجان می باشد. از بین رفتن این تاریخ به نفع چه کسی است؟ این اقدامات مانند اقدامات رژیم شوروی سوسیالیستی در دوره ی قبل از سقوط این رژیم می باشد. اگر حکومت شوروی مساجد را به دامداری، انبار، موزه، کتابخانه و... تبدیل می کرد، حکومت فعلی آذربایجان هم این کارها را انجام می دهد.

دومین مسجدی که در گنجه مورد بررسی قرار دادیم، مسجد **ضرابی** می باشد. این مسجد از سوی ریش سفیدان محله ی ضراب در اوایل قرن نوزدهم میلادی ساخته شده است. مسجد دارای دو گنبد و وسعت زیادی می باشد و علی رغم قدیمی بودن، به صورت زیبا مورد تعمیر قرار گرفته است. وقتی به حیاط مسجد نزدیک شدیم، قفل بزرگی را بر روی در آن دیدیم. مسجد حصارکشی شده است. وقتی که از افرادی که در آن نزدیکی بودند، علت این کار را پرسیدیم، گفتند، بخشی از مسجد به تئاتر دولتی گنجه موسوم به تئاتر نظامی و بخش دیگر آن به کتابخانه ی شماره ی 6 شهر اختصاص داده شده است.

وقتی سعی کردیم از در پشتی مسجد وارد آن شویم، خانم هایی که به استقبال ما آمدند، ما را از گرفتن عکس از آن جا به شدت بازداشتند و آن ها هم گفتند که این دستور از بالا صادر شده است و اگر این کار را بکنید ما را از کار اخراج می کنند. خواهش می کنیم این کار را نکنید. ما هم نادم و پشیمان برگشتیم.

حالا خود شما قضاوت کنید، آیا آمار و ارقامی که از سوی ارگان های دولتی در مورد ساخت و یا تعمیر مساجد ارایه می شود، با واقعیت مطابقت دارد؟ به وضوح، تضاد این آمارها با واقعیات موجود هستیم. شاهد هستیم که این مساجد و آثار تاریخی که منعکس کننده ی تاریخ، معنویت و منسوبیت دینی و ملی مان هستند، از تاریخ آذربایجان پاک می شوند. امروز، مساجد تخریب می شوند، بسته می شوند، به کتابخانه تبدیل می شوند و... اتفاقاتی که در دوره ی شوروی می دیدیم، امروز هم شاهد آن ها هستیم.